

Tilastointikoulutus 2024

Tärkeää

- Merkitään kentällä tapahtuneet tapahtumat
- Määrittelyjen tunteminen vähentää arvailuja
- Epäselvissä tilanteissa tilastoija tekee parhaaksi näkemänsä ratkaisut

Pelitalanneheitot - Määritelmä

- Heittoyritys merkitään, kun pelaaja heittää tai tippaa palloa kohti vastustajan korja tarkoituksenaan saada pallo koriin
 - Heittopaikalla ei ole väliä (viime hetken heittoyritykset) – seuraa tuomarin näyttöjä
 - Levypallotilanteissa, kun pelaaja tippaa palloa hallitusti kohti korja
 - Heittoyritystä ei merkitä, jos heittäjää rikotaan heittotilanteessa, eikä pallo mene koriin;
 - heittoyritys merkitään, jos virhe tapahtuu heittoyrityksen jälkeen
 - Heittoyritystä ei merkitä hyökkävän pelaajan korin häirinnästä
 - Heittoyritystä ei merkitä, jos heittäjälle tai hänen joukkuekaverilleen vihelletään virhe (hyökkäjän virhe) tai rikkomus ennen heittoyritystä
 - Oma kori: onnistunut heitto merkitään kentällä olevalle kapteenille
 - Pallon ei tarvitse irrota heittäjän kädestä

Heittotyypit

Heittotyypit

- **Jump shot** – hyppyheitto
- **Layup** – lähietäisyydeltä tehty heitto (esim. levypallon jälkeen)
- **Driving layup** - layup kuljetuksesta
- **Dunk** - donkki
- **Tip-in dunk** – donkki suoraan levypallosta
- **Tip-in layup** – layup suoraan levypallosta
- **Alley-oop layup** – suoraan syötöstä (ilmassa) tehty kori
- **Alley-oop dunk** – suoraan syötöstä (ilmassa) donkki
- **Hook shot** – yhdellä (usein suoralla) kädellä (korista kauempi) tehty heitto

Heittotyypit

- **Floating jump shot** – floatteri, nosto yhdellä kädellä, usein korkealla kaarella, jolla pyritään välttämään torjunta
- **Fade away jump shot** - hyppyheitto, jossa nojataan tai hypätään taaksepäin
- **Turnaround jump shot** - kääntöhyppyheitto
- **Step back jump shot** – hyppyheitto, jossa astutaan taaksepäin tai sivulle ennen heittoa
- **Pullup jump shot** – kuljetuksesta pysähdys ja hyppyheitto
- **Reverse layup** – kaikki korin takaa kiertämällä tehdyt korit
- **Euro step** – layup, jossa puolustaja ohitetaan "sivuaskelilla"

Vapaaheitot

- Seuraa tuomarin näyttöjä
- Puolustavan joukkueen pelaaja tekee rikkomuksen
 - Jos pallo menee koriin, heitto hyväksytään
 - Jos pallo ei mene koriin, ei merkintöjä (heitto uusitaan)
- Heittäjä tekee rikkomuksen
 - Vapaaheitto merkitään ohimenneeksi
 - Viimeisen heiton jälkeen puolustavalle joukkueelle joukkuevypallo (peli jatkuu sivurajalta)
- Hyökkäävän joukkueen pelaaja tekee rikkomuksen
 - Merkitään onnistunut vapaaheitto, jos pallo menee koriin
 - Jos pallo ei meni koriin, merkitään ohiheitto (jos se oli viimeinen vapaaheitto, merkitään joukkuevypallo puolustavalle joukkueelle)
- Huom! Vapaaheitoista ei merkitä menetyksiä.

Vapaaheitot – Erikoistilanteita

- Jos väärä pelaaja on heittänyt vapaaheitot, tuomari hylkää ne
 - Onnistuneet/epäonnistuneet vapaaheitot poistetaan tilastoista
 - Joukkueelle lisätään joukkuemenetys
- Ennen jakson alkua vihellyt tekniset virheet
 - Merkitään uudelle/alkavalle jaksolle

Levypallot

- Jokaista epäonnistunutta heittoyristä (pelitilanneheitto ja viimeinen vapaaheitto) seuraa levypallo (muutama poikkeus)
 - Merkitään **pelaajalle**, joka saa elossa olevan pallon haltuunsa
 - Merkitään **joukkuelle**, joka saa sisäänheiton epäonnistuneen heiton jälkeen
- Poikkeukset (levypalloa ei merkitä)
 - Epäonnistuneen vapaaheiton jälkeen, kun pallo ei ole elossa (esim. EU-virhe)
 - Jakson lopussa, kun summeri soi ennen kuin kukaan saa palloa haltuunsa
 - Epäonnistuneen heittoyriksen jälkeen (hela), jos 24s rikkomus on vihelletty ennen kuin kukaan on saanut palloa haltuunsa

Levypallot

- Levypallo pelaajalle
 - Pelaaja, joka saa ensimmäisenä pallon haltuunsa
 - Hallittu tippausyritys
 - Pallon hallittu ohjaus joukkuekaverille
 - Kiistapallotilanteessa vuoronhallintanuolen mukaan
- Joukkuelevypallo
 - Pallo menee heittoyrityksen jälkeen ulos kentältä, ennen kuin pelaaja saa sitä haltuunsa
 - Kun vihelletään virhe tai rikkomus, ennen kuin kukaan pelaaja saa palloa haltuunsa
 - Kun useampi kuin yksi saman joukkueen pelaaja on heittoyrityksen jälkeisessä kiistapallotilanteessa
 - Pallo jää jumiin renkaan ja levyn väliin, logde ball (levypallo vuoronhallintanuolen mukaan)
 - Oma kori

Levyvallot - mini possession

- Vältä “mini-possessions”
 - Levyvallon ja välittömän menetyksen sijaan (kun ei ole 100% hallintaa), annetaan joukkuelevypallo toiselle joukkueelle
 - 100% hallinta tarkoittaa pallon ja vartalon hallintaa
 - esim. pelaaja saa pallon haltuunsa ilmassa ja tulee alas sivurajalle

Syötöt

- Syöttö merkitään, kun se johtaa suoraan joukkueoverin korintekoon (myös vapaahetot)
 - Syöttö 3s alueella olevalle pelaajalle, joka tekee korin (3s alueelta)
 - Pelaaja tekee korin ilman kuljetusta
 - Hyökkääjän ei tarvitse voittaa puolustajaa 1-1 –tilanteessa eli pelaajalla on suora linja korille (puolustaja ei ole “suoraan edessä” eikä korin ja pelaajan välissä)
 - Vastaanottaessa pallon puolustaja on epätasapainossa (off balance) ja pelaaja ajaa välittömästi korille
 - Apupuolustukselle ei ole merkitystä siihen, annetaanko syöttä vai ei
- “Ei puolustavaa pelajaa suoraan edessä” on ainoa harmaa alue

Syötöt - Yleistä

- Vain yksi syöttö/kori
- Vain viimeinen syöttö voidaan merkitä koriinjohtavaksi syötöksi
- Heiton etäisyydellä tai tyylillä ei ole väliä
- Syöttöä ei merkitä, jos nopeassa hyökkäyksessä syöttö vastaanotetaan omalla kenttäpuoliskolla

Huom! Koriinjohtavaa syöttöä ei merkitä, jos syöttö päättyy "vahingossa" eri pelaajalle kuin se oli alunperin tarkoitettu (syötön suunta muuttunut)

Menetykset

- Menetys on hyökkävän pelaajan tekemä “moka”, jonka seurauksena puolustava joukkue saa pallonhallinnan
 - Huono syöttö (bad pass)
 - Pallonkäsittely (ballhandling) – pallonhallinnan menetys, kun pallo on pelaajan hallussa / kuljetuksessa, pelaaja ei saa kiinni “hyvää” syöttöä
 - Kaikki rikkomukset (askeleet, 3s, 5s, palautus jne.)
 - Hyökkääjän virhe (FLS7:ssä tulee automaattisesti hyökkääjän virheen yhteydessä)
 - Epäurheilijamaisen/pelistäerottamisen virheen yhteydessä, jos joukkueella on ollut pallonhallinta
 - Hyökkävän pelaajan korinhäirintä (heittoyritystä ei merkitä)
 - Oma kori (jos joukkueella oli pallonhallinta ennen korintekoa)
 - Joukkuemenetys, jos väärä pelaaja heittää vapaheitot ja ne hylätään

Menetykset

- Menetys merkitään pelaajalle, joka oli “syyllinen” menetykseen
- Pallonhallinnan täytyy vaihtua
 - Useampi menetys / riisto: merkitään vain, jos hallinta todella vaihtui
- Joukkueella on pallonhallinta, jos
 - Pelaaja kuljettaa tai pitää palloa
 - Pallo on sivurajan heittäjällä käytettävissä
 - Pallo on vapaaheittäjän käytettävissä
 - Palloa syötetään joukkuekaverilta toiselle
- Kiistapallotilanteet: menetys / riisto riippuu nuolen suunnasta
 - Hyökkäävä joukkue saa hallinnan; ei merkintöjä
 - Puolustava joukkue saa hallinnan; menetys (+ riisto, riippuen tilanteesta)

Menetykset – Joukkue vai pelaaja?

- Aikaan liittyvät:
 - 3s aina pelaajalle
 - 5s:
 - sisäänsyötössä - > joukkueelle,
 - pallo kentällä pelaajan hallussa -> pelaajalle
 - 8, 24 s: aina joukkueelle
- Muut rikkomukset (askeleet, palautus,...): AINA pelaajaalle
- Hyökkääjän virhe: pelaaja (FLS7:ssa kirjataan automaattisesti)
- Epäurheilijamainen, pelistä erottaminen, **kun joukkueella pallonhallinta**
 - Kentällä oleva pelaaja; pelaajan menetys
 - Penkin/valmentajan virhe; joukkueen menetys
- Oma kori: pelaajan menetys

Riistot

- Riisto merkitään puolustavalle pelaajalle, kun hän aiheuttaa hyökkääjälle menetyksen
- Puolustavan pelaajan täytyy koskettaa palloa
 - Pallon ottaminen hyökkääjältä
 - Syötön katko tai ohjaaminen
 - Irtopallon noukkiminen hyökkäävän pelaajan pallonhallintakohelluksen jälkeen
- Riiston ei tarvitse olla hallittu
- Jos pallo kuolee, ei riistoa merkitä, vaikka puolustaja olisi aiheuttanut hyökkäävän pelaajan menetyksen (poikkeus: kiistapallo)
- Jokaista riistoa edeltää menetys (ei päde toisinpäin)
- Jos >1 puolustava pelaaja on mukana aiheuttamassa riistoa, merkitään riisto pelaajalle, joka oli ensimmäisenä aiheuttamassa hyökkääjälle menetystä
- Riisto ei välttämättä ole seurausta “hyvästä” puolustuksesta

Torjunnat

- Kosketus palloon, joka muuttaa pelitilanneheiton suuntaa ja heitto menee ohi
- Puolustava pelaaja selkeästi estää tai “torjuu” heiton
- Ei ole väliä, irtoaako pallo heittäjän kädestä vai ei
- Pallo lyödään pois heittäjän kädestä
 - Pallo on hartialinjan yläpuolella: heittoyritys + torjunta + levypallo
 - Pallo on hartialinjan alapuolella: menetys + riisto (jos hyökkäyssuunta muuttuu – jos hyökkäyssuunta ei muutu, ei merkintöjä)
- Poikkeuksia (ei torjuntaa):
 - Pelaaja ohjaa renkaassa pomppivaa palloa
 - Pallo menee koriin
 - Toinen pelaaja torjuu pallon sen jälkeen, kun heittäjää on rikottu (heittoyritystä ei merkitä)

Virheet

- Pelaaja; henkilökohtainen (hyökkääjän-, kaksois-, sisäänheittovirhe, tekninen, epäurheilijamainen, pelistä erottaminen)
- Valmentaja (coach tai bench)
=> ei lasketa joukkuevirheisiin
- Personal tai Shooting
 - Personal foul; vapaaheitot vain joukkuevirheiden seurauksena
 - Shooting foul: tuomitaan aina heittotilanteessa ja siitä seuraa vapaaheittoja
- Myös rikottu pelaaja merkitään
- Kaksoisvirheestä merkitään henkilökohtainen virhe ja rikottu molemmille pelaajille

“Fastbreak points“

- Pisteet, jotka tehdään nopeasti (**max 8s**) ennen kuin vastustaja on saanut **puolen kentän** puolustuksensa paikoilleen (hyökkäävällä joukkueella on alueellinen tai määrällinen etu)
 - Edellisellä tapahtumalla ei ole väliä (sisäänheitto, puolustuslevypallo, menetys)
 - Voidaan merkitä myös hyökkäyslevypallon jälkeen – esim. nopeassa hyökkäyksessä layup ohi => hyökkäyslevypallo => kori
 - Heittotyyppillä ei ole väliä (voi olla myös vapaaheitto)
 - Vapaaheitot joukkuevirheistä tai EU-virheestä
 - Merkitään, jos virhe pysäytti nopean hyökkäyksen
 - Ei merkitä, jos nopea hyökkäys ei ollut vielä varsinaisesti alkanut

